

често използван измерител (на структурната динамика - бел. моя), основан на квадратичното отклонение:

$$\sigma = \sqrt{\sum (X_i - Y_i)^2}$$
, (при $i = 1, \dots, n$), където X_i и Y_i са относителните дялове в двата вектора." (Казинец, 1968, цит. у Минасян, 1980). У Дюран и Оделл, 1977, цит. у Христов, 1999; Христов, 2000а; Христов, 2000б и др., същият измерител е наречен "Евклидово разстояние".

В литературата съществуват различни други измерители на разстояния между статистически разпределения, "структурни различия" или "структурни изменения"¹ - в смисъл на разстояния между статистически разпределения, наблюдавани в динамика.

Изборът на един от тях в дадена конкретна ситуация в практиката следва да се ръководи както от математически съображения, така и от съдържателните изследователски задачи, които се поставят. Както обаче показва Минасян (цит. съч, с. 60-71), най-адекватен (в математически смисъл) на задачата за сравняване на емпирични статистически разпределения в динамика и/или вариация е тъгълът между двата вектора. Измерването на разстояние между статистически разпределения може да се прилага от гледна точка на няколко групи изследователски задачи: а) с оглед установяване на неравномерност на разпределението (Сугарев и кол., 1970); б) с оглед установяване наличието и измерване силата на взаимната зависимост (корелация) между два или повече признака (проявена в разстоянието между съответните разпределения); в) относно влиянието на един или повече фактори върху разпределението; г) относно наличието на "тренд" в динамиката на разпределението и др.

По принцип разстоянията между разпределенията в две или повече групи, измерени чрез някой от предлаганите индикатори (при равни други условия), са количествен израз на влиянието на групообразуващия признак върху признака, по който е извършено разпределението във всяка група. Изразът "при равни други условия" означава, че при сравняването на две разпределения с цел да се установи влиянието на признака, по който те се различават (групировъчен, групообразуващ, разграничителен, факторен признак), върху признака, по който е построено всяко от разпределенията, е необходимо да се отчете евентуалното влияние на един или повече други (смуцаващи, неотчетени, "скрити") фактори, които могат да влияят върху изследваното различие и са независими по отношение на групировъчния фактор (не се изразяват чрез него).

В ролята на факторен признак може да бъде използвано *календарното време*; в този случай разстоянията между разпределенията (получени

¹ Относно понятието "структура" и връзката му със статистическото разпределение вж. бел. 2 под линия на стр. 33.